

575 Dictee Specialisten

Een goezla is een eensnarige viool. Kun jij 'gore-tex' in gotisch schrift weergeven? Daar was een goud- en zilverwinkel. Toen hij gouteerde (het goûter gebruikte), brak zijn goût de contradiction hem weer op. Ieder kan à son goût zout toevoegen. Van de 'reukwaters'(!) hebben alleen eau de cologne, eau de vie en eau de toilette een meervoud, dus eau des carmes, eau de goulard, eau de javel, eau de labbaraque, eau de la reine, eau de lavande en eau de quinine dus niet. Goudron is gezuiverd asfalt van Trinidad. Gramineae zijn graanachtige planten. Het gris de lin is de kleur van de grain de lin. Ze droeg een gris-perle japon. Met gristenen [g] kun je licht de spot drijven. Grissini zijn Italiaanse soepstengels. Het (de) grisaille is een grijschildering. Lijden alle glaucoomlijders ook aan glarieogen? Ik wil nooit in zo'n glazenkast wonen! Glidkruid is blauwe godsgenade. Liever niet, godbewaarme.

Antiglobalisten lijden aan globofobie. In Gods Woord staan vele godsworden. Dat is, godbetert, godgeklaagd. Hoe is dat godsterwereld (Gods ter wereld) mogelijk? De godsstad is de stad Gods, Jeruzalem. Goedogend en met goedronde (eigenschap Zeeuwen!) lach zei hij dat dit goed komen moest! Met beider goedvinden konden ze het goed vinden samen. De Albanezen hadden zo hun Albanese en de inwoners van Goeree zo hun Goereese gewoontes. Om godswil en in godsnaam: doe het! Als er in het g.o. niks te doen is, spelen ze go. Gobelins zijn wandtapijten. De gnawa is een muziekstijl (de Gwana zijn afstammelingen van de zwarte slaven in Marokko). Dat zoudt ge kunnen weten. Goed beschouwd, welbeschouwd, is het een farce. Goh, hebben skiërs vaak goggles op? Een golddigger is een gulpenduikster. Is dat net zoiets als een ijsduiker of een belastingontduiker? Een gojibes is rijk aan vitamines.

Watsu is shiatsu in het water. Een loeris is een onnozele sul. In welk verband gebruik je de term 'Godsgezant'? In een bric-à-bracwinkel koop je bric-à-brac. Als je reüsseert, heb je réussite. Na al die bals masqués volgt altijd het demasqué. Menno ter Braak schreef heel lang geleden het werk 'Démasqué der schoonheid'. In sommige landen heeft het demasqué der politiek reeds lang plaatsgevonden. Zijn er ook wedstrijden voor de beste hafiz, Korankenners? De paar dagen om Sint-Jan dat de haften vliegen, worden hafttijd genoemd. De haflinger is een ponyras. De story van de rodeo was een rodeoortjesverhaal. In een Guineese havenstad zien Guineesen vaak Guinese biggetjes lopen. Golfballen worden gemaakt van witte guttapercha. De vrouw op gympen (gympies, gypjes) droeg een guimpe [gèhmp] of gimpje, een zekere halsbedekking. Ze was grungy gekleed, had een grungelook.

Een guacharo [gwaa-tsjaa-roo] is een vetvogel. De guaguanco [gwaa-gwahn-koo] is een Cubaanse dans. Grootdoen is niet hetzelfde als zich groothouden. Van grogs word je groggy en krijg je een grogstem. Groovejazz (acid jazz) is groovy. Een guiro [goe-wie-roo] is een slaginstrument. Een halfdronken vent is half beschonken. De hard klinkende hardrock verpestte ons gehoor. Een halfopen mond is half dicht. Om halfelf is het halfef. De gonfalonniere en de douairière hadden samen iets. De gortenteller hield wel van gortepap. De graatmagere dominee was zuiver op de graat. Hoeveel gouverneurs-generaal kun je opnoemen? Is een demi-plié de helft van een grand-plié? Deze gratuite bewering druipt van gratuititeit. In de gotiek kenden ze nog geen gothic. Kunnen gouden knoopjes groeien? Ja. De auto doet het, grâce à Dieu, weer. Neem dat dreigement maar liever met een greintje zout.

Deze geleerde heeft een vita vitalis geleefd. We eten goulash vanavond. In Van Dale kom je de Ajuga als plant tegen. [Vanaf hier ook Bijlage II achterin de papieren VD: wat is daar van over in de oVD?]. Een abderiet is een onnozele hals en genoemd naar de stad Abdera in Thracië. Een fidus Achates is een trouw metgezel (van Aeneas of Eneas). Het heldendicht van Vergilius heet Aeneis of Aeneïde. De Achaeërs (bij Homerus de naam voor de gezamenlijke Grieken) bewoonden Achaea. De Acheron was een van de vijf rivieren van de onderwereld. De achillespees is naar de snelvoetige Achilles genoemd. Achilles behoort verder tot de Aeaciden, want hij was een kleinzoon van Aeacus.

De schone jongeling Adonis werd door Aphrodite hartstochtelijk bemind; elke andere adonis is naar hem genoemd. De Aeginetische stijl (archaïsche stijl van beeldhouwkunst) is naar Aegina (nu: Aigina) genoemd. Wie kent nog de donaat (grammatica, waarvan de drukken tot de oudste voortbrengselen

van de boekdrukkunst behoren, mv.: donaten) van Aegilus Donatus? De Aeneaden zijn de tochtgenoten van Aeneas. De aesopische fabels verwijzen naar de dichter Aesopus. De god van de geneeskunst bij de Grieken is Aesculapius: vergelijk de esculaap. De africanus (A?) is een zuidwestenwind. Ook Agamemnon werd als halfgod vereerd. Euphrosyne, Aglaia en Thalia waren de (drie) Gratiën. Agrippijnse zwaan: bijnaam van Vondel, naar zijn geboorteplaats Keulen (Colonia Agrippina).

Berggidsen, sherpa's, stammen uit het volk der Sherpa's. Wat Albaans is, komt uit Alba Longa, de oudste stad in Latium, moederstad van Rome. Nausicaä was de dochter van Alcinoüs, koning van de Phaeaken op het eiland Scheria. Een sharpie is een welbekende kleine soort van zeilboot. De windgod bij de Grieken is Aeolus: denk ook aan de eolusharp. Alcmaeon was een heros uit Argos, hoofd der Epigonen in de strijd tegen Thebe. Een sosius is een dubbelganger: Sosius was de dienaar van Amphitryon en echtgenoot van Alcmena. De Alcyonische dagen (rond de kortste dag) waren gelukkige dagen: Aeolus laat dan alle winden rusten, omdat de ijsvogel (alcyon, alcyoon) broedt. Alexander de Grote was koning van Macedonië: door hem gestichte steden heetten vroeger Alexandria of Alexandrië.

Overigens was Karel XII van Zweden de Alexander van het Noorden. Een alcazaba is een Moorse citadel. De Moren hebben de azulejo's geïntroduceerd. De titel van een Spaanse krijgsheld uit de elfde eeuw is Cid. Overigens: Alcyone was de dochter van Aeolus. De althea of stokroos is een plant uit de kaasjeskruidfamilie (Althea was de moeder van Meleager). Amalthea is een nimf die Zeus op Kreta met geitenmelk grootbrengt, vandaar ook: de hoorn van Amalthea is de hoorn des overvloeds (van overvloed). De amaryllis (ridderster, hippeastrum) is een plant, genoemd naar Amaryllis, naam van een herderin in de derde idylle van Theocritus en vandaar zeer vaak gebruikt in de latere arcadische en minnepoëzie. De amazonomachie is de voorstelling van de strijd tussen de Amazonen en de Grieken.

Een krachtig ogende mannequin is een glamazone. Een lamantijn (manatee) is een rondstaartige zeezoogdier. De Amazighen moet je overigens in Noord-Afrika zoeken. De Heilige Ambrosius was bisschop van Milaan en naamgever van de ambrosiaanse hymnen, voorgregoriaanse gezangen. De amor is de liefde en een amor een beeldje. Amor, zwaar verliefd op Psyche, heet ook Eros of Cupido. Met amfions worden toonkunstenaars aangeduid (genoemd naar Amphion). Een amphigouri is een nietszeggend gedicht. Een amfitryon is een gulle gastheer, genoemd naar Amphitryon. Anacreon was een Grieks lyrisch dichter van Teos in Ionië die de genoegens van het leven, de wijn en de liefde bezong. De Anacreon der schilders is de Italiaanse schilder Francesco Albano, de Anacreon van Sicilië is de bijnaam van de dichter G. Meli. De Franse Anacreon is de dichter Pontus de Thiard en de Perzische Anacreon is de dichter Hafis (14e eeuw).

Apelles was de hofschilder van Alexander de Grote. De Apelles van de 17e eeuw was Pieter Lastman. Apelles post tabulum is Apelles achter het schilderij (zoek maar op!). Een c-straal is een kortegolfstraal. Tot 1989 was de ČSSR de Tsjecho-Slowaakse Socialistische Republiek (in 1993 opgedeeld in Tsjechië en Slowakije). Een vrouwtjesaeneasrat draagt de jongen op haar rug. Anchises is de vader van de plichtsgetrouwe Aeneas. Een anda is de halve bol van een stoepa. De andromeda is de lavendelheide, de Andromeda een sterrenbeeld.